

Р.И.Константинов аатынан Амма орто оскуолата
Чурапчы улууһа

Аһаҕас дьарык аата:
«Талахтан оҕо оонньуурдара»
Кылааһа: 8

Флегонтов Спиридон Николаевич
Р.И.Константинов аатынан Амма орто оскуолатын
производственной үөрэхтээһин маастара

с.Мындабаайы

Талахтан оџо оонньуурдара.

(8 кылаас уолаттарыгар аһаџас уроок)

Сыала: Талах оонньуурдары оноруу – кѳлүнэттэн кѳлүнѳѳ кѳлбит үтүѳ үгѳһин тилиннѳри, сайыннары, оџо толкуйдаан оџорор сатабылын иѳѳри.

Соруга:

1. Талах оонньууру кыһан, быһан оноруу технологиятын биллѳри.
2. Оџо сатабылын сайыннары
3. Дьарыкка ылбыт дьѳѳурун олоххо туһанарын ситиһи.

Туттуллар тѳриллѳр: ноутбук, проектор, экран, слайдалар, талах оонньуурдар, талахтан заготовкалар, быһахтар, шкуркалар, хас биірди оџоѳо рабочай халаат, џетка, совок.

Уроок хаамыгта:

1. Тѳрѳһин чаас (2 мүн)
2. Кирии тыл (3 мүн)
3. Уһанарга үѳрѳнѳѳчилѳргѳ сѳрѳхтѳѳ буоларга инструктаж (2 мүн)
4. Практической чааһа (20 мүн):
  - биірдиилѳн уонна бѳлѳѳүнѳн үлѳлѳр
  - оноһуктарынан оонньооһун
5. Уроок тѳмүгѳ, рефлексия (3 мүн).

I. Үтѳѳ кѳнүнѳн оѳолор. Мин аатым Флегонтов Спиридон Николаевич. Чурапчы улууһун сахалартан биір бастакынан Социалистической Үлѳ Геройа, сылгыһыт Роман Иннокентьевич Константинов аатынан Амма орто оскуолатын технологияѳа учууталабын. Уроокпун саѳалыам иннинѳ таабырын таайтарыам:

ѳрүс кытылыгар үүнѳбин

Ууну инѳринѳбин-улаатабын

Күлүкпүнѳн дьѳну сѳрүүкѳтѳбин...(үѳрѳнѳѳчилѳр таайаллар).

(Слайд 1)

Самаай сѳп. Бу иирѳ талах. Бүгүн биһиги темабыт: **“Талахтан оџо оонньуурдара.”**

(слайд 2)

II. Иирѳ, үѳт талахтар саха киһити олоѳор улахан суолталаахтар. Талах туттар сѳпкѳ-сѳбиргѳлгѳ, булт тѳриликѳр, дьѳѳ ис тѳѳбиринигѳр киѳнник туһаныллар. Маны таһынан урут сахалар оѳолоругар талаѳынан оонньуурдары онороллоро. Талахтан кыһан оноһуллубут эриѳн ынах сүѳһү, сылгы араас кѳрүнѳ, улахана-кырата бу оонньуур оѳо баайа-хаһаайыстыбата буолара. Талах оѳустарын харсыһыннара оонньоуллара, ынахтарын нырѳйдѳрин субурутан-суксурутан мѳѳчитѳ илдьѳллѳрѳ, далга хаайаллара, аттарын сүүрдѳн күрѳхтѳһиннѳрѳллѳрѳ. Ким туох толкуйдааѳынан араас оонньоу айан

оонньууллара. Билигни кэмнэ араас омуктар оонньуурдара күөрэйбит, элбээбит бириэмэтигэр уһуйааннарга, саха ыалларыгар талах оонньуурдар кыра оҕо толкуйдуур, айар дьобурун күүскэ сайыннараллар. Талах оонньуурдары оноруу – өбүгэ көлүөнэттэн көлүөнөбү кэлбит үтүө үгэһин тилиннэри сайыннары буолар.

III. Уһаныахпыт иннинэ оһолтон сэрэхтээх буоларга инструктаж аабыт.

(Слайд 3)

Инструктаж по ТБ.

1. Быһабынан улэлииргэ биилээх етгун бэйэ диэки туһаайан туттар сатамат.
2. Уһуктаах етгун эмиз бэйэ диэки, дьон диэки туһаайыллыбат.
3. Уһанар кэмнэ болһомтолоохтук , ыксаабакка улэлэнэр.
4. Улэлээн бутэн баран улэ сирин ыраастык жомуйулар.
5. Быһабынан туттуу олус сэрэхтээх, сытыы буолан кыи эчэйэн сеп.

IV. Практической чаһа (20 мүн).

1. Белеһунэн уонна биирдиилээн улэ – талах сүеһулэри, сылгылары кыһы-оноруу.
(Слайд 4)
2. онһуктарынан оонньоһун.(Слайд 5)

V. Уруок тумугэ, сыаналары туруоруу.

Рефлексия

- Бүгүннү уруоктан туох сананы, интэриэһинэйи биллигит?
- Ханнык сатабылларга үөрэннигит?
- Тугу сатаатыгыт?

VI. Дьибэ сорудах. Эрнст Алексеев "Талахтан, мастан дьибэ тэрилэ" диэн кинигэтин булан ааһы, олоххо туһаны.